

**Схема оцінювання
тесту № 2 з української мови і літератури
національного іспиту на ступінь бакалавра
(лабораторне тестування, реальний профіль)**

Тестові завдання	Можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
<p>1. Спираючись на текст, дайте письмові відповіді на кожне питання одним реченням.</p>	<p>А. За свідченням науковців, усіх мешканців колишньої України-Русі називали роксоланами, тому що латиною Україна – Roxolania.</p> <p>Б. Панує думка, що полонену, ще не одружену Анастасію вивезли через Крим і продали нелегально в Істамбул, попри те що торгівлю людьми було заборонено.</p> <p>В. Роксолана була не тільки красивою дівчиною веселої вдачі, вона мала кмітливий розум, добре розумілася в палацових інтригах, могла дати султанові аргументовані поради щодо зовнішньої політики – все це дозволило українській бранці піднятися до становища першої дружини і сподвижниці султана.</p> <p>Г. Роксолана використала всі жіночі чари і розум, щоб переконати султана у зраді старшого сина, який немовби готував повстання проти батька, тому Мустафу було страчено, а Селім зміг успадкувати престол.</p> <p style="text-align: center;"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>8 б. – по 2 б. за кожну правильну відповідь: 1б. за правильну відповідь + 1 б. за грамотність.</p>
<p>2. Серед нижче поданих слів і словосполучень визначте характерні для публіцистичного стилю. Підкресліть їх.</p>	<p>Нещасна дівчина, <u>історіографи</u>, <u>турецько-татарські набіги</u>, чародійна краса, <u>мармурова усипальниця</u>, невеличке містечко, <u>Османська імперія</u>.</p>	<p>4 б. – по 1б. за кожну правильну відповідь.</p>
<p>3. Доберіть до виділених слів синоніми з тексту і</p>	<p>а) занадто безпутний – вкрай безпутний; б) відьмацькі здібності – чаклунські здібності; в) українське населення – українська людність;</p>	<p>5 б. – по 1 б. за кожну правильну відповідь.</p>

запишіть їх через ризику:	г) лютий спадкоємець – жорстокий спадкоємець; г) застосовувати вплив – використовувати вплив.	
4. Складіть і запишіть простий план тексту з 4-х пунктів.	1. Загадковий образ Роксолани. 2. Про що говорять історичні факти? 3. Трагедія спадкоємства. 4. Місце Гасекі Гюрем у світовій історії. <i>(Можливі інші варіанти)</i>	8 б. – по 2 б. за кожний правильно і чітко сформульований пункт плану; по 1 б. за недостатньо точне і вдале формулювання, 0 б. за недоречне, яке суперечить змісту тексту формулювання чи його відсутність.
5. Визначте правильний варіант написання кожного виділеного в тексті слова. Обведіть букву, що позначає правильну відповідь.	1. б) разом; 2. а) з; 3. а) разом; 4. а) з ь; 5. а) разом; 6. а) нн; 7. б) р; 8. а) апостроф; 9. б) разом; 10. б) и.	10 б. – по 1б. за кожну правильну відповідь.
6. Установіть за допомогою стрілок відповідність між синонімічними фразеологізмами.	А. Як вітер звіяв. ↔ Як крізь землю провалився. Б. З вогню та в полум'я. ↔ З дощу та під ринву. В. Водити на мотузці. ↔ Держати на цепу. Г. Кум королю. ↔ На коні.	4 б. – по 1 б. за кожну правильну відповідь.
7. Перебудуйте речення з прямою мовою на речення з непрямою мовою.	1. Роксолана доводила султану, що його старший син готує повстання проти батька (нього), тому він має призначити спадкоємцем Селіма. 2. Василь Симоненко стверджував, що світ завжди благословляє і сонце, що встає, і серце, що кохає.	Усього 4 б. – по 2 б. за кожне речення: 1 б. за правильно побудоване речення + 1 б. за правильно вжитий розділовий знак.
8. Відновіть текст вірша, додавши відповідні літери на місці крапок у кожному слові.	Коли усе в тумані життєвому Загуб <u>и</u> ться і не лишить слідів, Не хоч <u>е</u> ться ні з дому, ні додому, Бо й там, і там огонь давно згорів, — В тобі, мистецтво, у тобі одному	Усього – 10 б.: 10 б. – 0 пом.; 9 б. – 1 пом.; 8 б.- 2 пом.; 7 б. – 3 пом.; 6 б. – 4 пом.;

	<p>Є захист: у красі незна^них слів, У музиці, що вроду, всім зна^йому, Втіляє у небесний пере^лив;</p> <p>В тобі, мистецтво, — у малій картині, Що більша за усей безме^жний світ! Тобі, мистецтво, у тво^{їй} країні</p> <p>Я шлю поклін і дружній свій привіт. Твої діла — вони одні нетлі^нні, І ти між квітів — найясні^ший квіт! <i>(Максим Рильський)</i></p>	<p>5 б. – 5 пом.;</p> <p>4 б. – 6 пом.;</p> <p>3 б. – 7 пом.;</p> <p>2 б. – 8 пом.;</p> <p>1 б. – 9 пом.;</p> <p>0 б. – 10 пом. і більше.</p>
9. виправте помилки в реченнях.	<p>А. Чорнило вже давно не використовується в навчальних закладах.</p> <p>Б. Повернувшись додому, я врешті-решт (нарешті, зрештою) зміг відпочити. <i>Чи:</i> Коли я повернувся додому, я нарешті (врешті-решт) зміг відпочити.</p>	<p>4 б. – по 2 б. за кожне правильно відредаговане речення: 1 б. за кожну усунуту помилку.</p>
10. Запишіть слова, знявши ризику.	Мимоволі, абикуди, по-християнському, хтозна-як, на щастя.	5 б. – по 1 б. за кожну правильну відповідь.
11. Доповніть подані частини так, щоб утворилися складні речення відповідного типу.	<p>А. <i>Складнопідрядне з підрядною мети.</i></p> <p>Роксолана використовувала також любов Сулеймана, щоб зменшити спустошливі набіги турків на українські землі.</p> <p>Б. <i>Безсполучникове складне речення.</i></p> <p>Роксолана вражала своїх сучасників вродою, розумом і веселою вдачею, вона володіла кількома мовами, віршувала, будувала мечеті, школи, лікарні і відіграла важливу роль при дворі.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>4 б. – по 2 б. за кожну правильну відповідь: 1б. за відповідність заданій синтаксичній структурі + 1 б. за грамотність кожного речення.</p>
12. Вставте пропущені розділові знаки.	<p>Перефразувавши відомий вислів, <u>з</u> упевненістю можемо сказати: <u>«Хто володіє словом, той володіє світом»</u>. А стародавні греки стверджували, що дар переконливого мовлення є таким самим, <u>як</u> і дар лікування, адже лікування допомагає тілові, а переконливе мовлення лікує душу.</p>	<p>Усього – 7 б.:</p> <p>7 б. – 0 пом.;</p> <p>6 б. – 1 пом.;</p> <p>5 б. – 2 пом.;</p> <p>4 б. – 3 пом.;</p>

	<p>Давні вчені вважали, що риторика охоплює значно ширше коло завдань, ніж просто наука красиво говорити, її вважали інструментом громадянського керування. Сьогодні говорять про риторику як вчення про досконале мовлення – переконливе, забарвлене, доцільне, ефективне, оскільки вона формує через стиль мовлення стиль життя. Завдяки риториці можна виховати особистість, що досконало володіє мовленням. Дослідники переконані, що завдяки опануванню риторики напрацьовується низка якостей, які стосуються процесу мислення – критичність, гнучкість, оперативність. Щодо процесу мовлення, то розвивається точність, стислість, правильність, виразність тощо.</p>	<p>3 б. – 4 пом.; 2 б. – 5 пом.; 1 б. – 6 пом.; 0 б. – 7 пом. і більше.</p>
<p>13. Виходячи з розуміння вами проблематики прочитаного тексту з 12-го завдання, запишіть двома розгорнутими реченнями, в чому роль ораторського мистецтва й сила слова.</p>	<p>1. Роль ораторського мистецтва полягає в тому, щоб переконувати, впливати на аудиторію, керувати суспільними процесами, виховувати себе і розвивати власне мислення і мовлення.</p> <p>2. Силу слова засвідчує його вплив на душевний стан окремої людини і суспільства в цілому, тому марно говорять, що світом володіє той, хто володіє словом.</p> <p style="text-align: center;"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>6 б. – по 3 б. за кожную правильну відповідь; 2 б. за правильну розгорнуту відповідь; 1 б. за правильну нерозгорнуту, суперечливу відповідь; 0 б. за неправильну, недоречну відповідь чи її відсутність + 1 б. за грамотність.</p>
<p>14. Запишіть двома поширеними реченнями ваше розуміння висловлювання: «Можна вважати, що наше життя – “суцільна риторика”, та ефект від її використання залежить лише від мовця».</p>	<p>1. Суцільною риторикою наше життя можна назвати з огляду на те, що будь-яка діяльність і стосунки з іншими людьми потребують комунікації.</p> <p>2. А її успішність цілковито залежить від мовця, від його вміння володіти словом, чути співрозмовників і переконувати їх, точно, логічно, тактовно і доброзичливо висловлювати свої думки.</p> <p style="text-align: center;"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>6 б. – по 3 б. за кожную правильну відповідь; 2 б. за глибоке, аргументоване розкриття власного розуміння наведеного висловлювання поширеним реченням; 1 б. за неповне, часткове, суперечливе розкриття власного розуміння цитати, 0</p>

		б. за недоречну відповідь чи її відсутність + 1 б. за грамотність.
15. Напишіть оголошення, в якому має бути наступна інформація:	<p style="text-align: center;"><i>Оголошення</i></p> <p>У четвер, 24 лютого 2022 року, о 15 годині відбудеться розширене засідання членів гуртка «Юний квітник».</p> <p>Тема засідання: «Мистецтво створювати квіткові композиції».</p> <p>Запрошуються учні 8 -12 класів.</p> <p>Спосіб спілкування – платформа Google Meet.</p> <p>Посилання буде надіслано класам у групи в Viber.</p> <p style="text-align: right;"><i>Актив гуртка.</i></p>	<p>Усього – 15 б.</p> <p>1) 3 б. – за повне дотримання структури оголошення;</p> <p>2 б. – незначні порушення структури;</p> <p>1 б. – частково порушена структура.</p> <p>2) 7 б. – уміння вживати всі необхідні відомості.</p> <p>0 – 7 б. – залежно від вживання учнем необхідних відомостей.</p> <p>3) 5 б. – за грамотність:</p> <p>5 б. – 0 пом.</p> <p>4 б. – 1 – 2 пом.</p> <p>3 б. – 3 пом.</p> <p>2 б. – 4 пом.</p> <p>1 б. – 5 пом.</p> <p>0 б. – 6 пом.</p>

Усього – 100 б.